

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี” เป็นผลเนื่องมาจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้จัดให้มีรถเพื่อจัดเก็บขยะมูลฝอยในพื้นที่ ขยะมูลฝอยจากการบริโภคในครัวเรือน เศษวัสดุที่เหลือใช้ และเศษเปลือกผลไม้ที่เหลือนำไปทิ้งที่บ่อขยะประมาณ 2 ตันไม่สามารถ กำจัดได้หมดสิ้น จึงต้องศึกษาว่าจะทำอย่างไรที่จะทำให้ขยะลดลง โดยการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ต่อเดือน

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี จำนวน 222 คน เก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้ สูตรของ Taro Yamane โดยได้กำหนดความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ร้อยละ .05 ภายใต้วความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบังเอิญ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้มารับบริการ ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติ t - test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One - way ANOVA ในการหาค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปและใช้ LSD เพื่อทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ว่าตัวแปรคู่ใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสรุปผลการศึกษาจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี
3. การทดสอบสมมติฐาน
4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

สรุปผลการวิจัย

ระดับ“ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ด้านต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่า เพศชาย โดยมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี เป็นส่วนมาก และกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด สถานภาพพบว่าส่วนใหญ่สมรส และหม้าย/หย่าร้างน้อยที่สุด และการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร และรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท ส่วนรายได้ 12,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ด้านการดำเนินกิจกรรม โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

ด้านการใช้ประโยชน์ โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

ด้านการวางแผน โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3

ด้านการติดตามประเมินผลโดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อย โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 4

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ด้านการดำเนินกิจกรรม โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ส่วนใหญ่ที่ขยะมูลฝอยลงในที่รองรับขยะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

จัดเตรียมภาชนะเพื่อรองรับขยะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ด้านการใช้ประโยชน์ โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ร่วมกับชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาทำความสะอาดชุมชน ในวันสำคัญต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

มีถุงพลาสติกที่หลีกเลี่ยงการหีบห่อสินค้าต่าง ๆ ได้นำไปใช้ประโยชน์การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

ผลการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ด้านการวางแผน โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

เมื่อถึงขยะภายในบ้านเต็มได้นำขยะไปทิ้งยังถังขยะประจำหมู่บ้านไม่ทิ้งเรี่ยราด การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

ภาชนะที่บรรจุสารฆ่าแมลงต่าง ๆ เช่น กระป๋องกำจัดยุง แมลงสาบ เมื่อเสื่อมสภาพแยกไว้ต่างหากจากขยะอื่น ๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ด้านการติดตามประเมินผลโดยภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

เคยแนะนำให้เพื่อนบ้านรู้จักการคัดแยกขยะ ได้แก่ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตรายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

เมื่อชุมชนมีปัญหาเกี่ยวกับขยะร่วมประชุมกับผู้นำชุมชนเสนอแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย โดยประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ต่อเดือน ผลการทดสอบสมมติฐานโดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชาชน ที่มีเพศ ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มี สถานภาพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ในภาพรวม พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพจน์ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าด้านการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก ด้านการวางแผน และด้านการติดตามประเมินผลประชาชน ให้ความสำคัญเป็นอันดับท้าย ๆ เพราะประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการวางแผนในการดำเนินการเกี่ยวกับขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่จะต้องเป็นผู้วางแผนและเป็นผู้ติดตามประเมินผลให้เป็นที่สมบูรณ์แบบจึงทำให้ประชาชนขาดการวางแผนในการบริหารจัดการทำตามใจตนเองและขาดการติดตามประเมินผลจึงทำให้ไม่ทราบถึงผลของการที่ดำเนินการแล้วผลที่ตามนจะเป็นอย่างไร

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดจันทบุรี พบว่า

2.1 เพศ ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตารางที่ 7 เนื่องจากกองสาธารณสุขของเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ ประชาสัมพันธ์ ถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้ความสำคัญทั้งเพศหญิง และเพศชาย เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพจน์ ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันตามเพศ เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า พบว่า เพศ ชายหรือหญิง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกันใด เนื่องจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าสถานภาพจะเป็นอย่างไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันในการบริหารจัดการการที่จะประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าจะเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง ก็สามารถช่วยกัน ร่วมมือกันบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.2 อายุ ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตารางที่ 8 ซึ่ง เทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญแก่ทุกช่วงอายุ ทุกวัย ในการที่จะประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังความคิดในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่ว่าอายุ จะอยู่ในช่วงใด ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพจน์ ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันตามอายุ เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่างกันซึ่งใด เนื่องจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้

ความสำคัญประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าสถานภาพจะเป็นอย่างไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันในการบริหารจัดการการที่จะประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าจะมียุ อายุ ในช่วงใด ก็สามารถช่วยกัน ร่วมมือกันบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.3 สถานภาพ ประชาชนที่มีสถานภาพ ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน ในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตารางที่ 9 ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใดเทศบาลตำบลอ่างศิระให้ความสำคัญและให้ร่วมกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพจน์ ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันตามสถานภาพ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประชาชนที่มีสถานภาพ ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใด เนื่องจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าสถานภาพจะเป็นอย่างไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันในการบริหารจัดการการที่จะประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพอย่างไร ก็สามารถช่วยกัน ร่วมมือกันบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.4 ระดับการศึกษา ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 11 ซึ่งเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญแก่ทุกช่วงอายุ ทุกวัย ในการที่จะประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังความคิดและให้ความรู้เกี่ยวกับในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะระดับการศึกษา จะอยู่ในช่วงใด ก็สามารถ

ช่วยกันร่วมมือกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นกับผลการศึกษาของ สุพจน์ ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง แตกต่างกันตามระดับการศึกษาสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันใด เนื่องจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าสถานการณ์จะเป็นอย่างไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันในการบริหารจัดการการที่จะประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าระดับการศึกษา จะอยู่ในช่วงใด ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.5 การประกอบอาชีพ ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังตารางที่ 12 เทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญแก่ทุกช่วงอาชีพ ในการที่จะประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังความคิดและให้ความรู้เกี่ยวกับในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะระดับการศึกษา จะอยู่ในช่วงใด ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกัน ซึ่งผลการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพจน์ ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันตามประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประชาชนที่มีการประกอบอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันใด เนื่องจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าสถานการณ์จะเป็นอย่างไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันในการบริหารจัดการการที่จะประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดขยะมูลฝอย

เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใดหรือกลุ่มใด ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.6 รายได้ต่อเดือน ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังตารางที่ 13 เทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญ ในการที่จะประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังความคิดและให้ความรู้เกี่ยวกับในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะระดับรายได้ต่อเดือน จะอยู่ในช่วงใด ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพจน์ ทรัพย์ผดุงชนม์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการขยะมูลฝอยศึกษากรณีเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันตามรายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันใด เนื่องจากเทศบาลตำบลอ่างศิระได้ให้ความสำคัญ ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดการขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือกลุ่มใด ไม่ว่าจะสถานภาพจะเป็นอย่างไร ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันในการบริหารจัดการการที่จะประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์และโทษของขยะมูลฝอยและได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการบริหารจัดการการกำจัดการขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันช่วยกำจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายใดหรือกลุ่มใด ไม่ว่าจะมียาได้ต่อเดือนมากน้อยแค่ไหน ก็สามารถช่วยกันร่วมมือกันบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดจันทบุรี พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ ไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดจันทบุรี จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี พบว่า ในภาพรวม ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมาก โดยด้านการดำเนินกิจกรรมเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาด้านการใช้ประโยชน์ ด้านการวางแผน และด้านการติดตามประเมินผล ดังนั้น ผู้บริหารระดับนโยบายของ เขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี ต้องกำหนดเป้าหมายในการให้ความรู้กับประชาชนร่วมกันกำจัดขยะ โดยให้ความรู้ในเรื่องปัญหาขยะ ขยะมีพิษ และแนวโน้มของขยะที่ก่อให้เกิดอันตราย ให้ความรู้ด้านการนำขยะมาใช้ประโยชน์ การนำกลับมาใช้ใหม่
2. องค์กรประชาสังคมพึงให้ประชาชนตระหนักและใส่ใจถึงพิษภัยของขยะ เพื่อให้ประชาชนรับรู้รับทราบความเคลื่อนไหวของเทศบาลในการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมชุมชนตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในลักษณะใช้การแข่งขัน เช่น 5ส. การจัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การกำหนดเขตปลอดขยะ มีการมอบรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณแก่บุคคล หน่วยงาน ที่มาร่วมโครงการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลอ่างศิระ จังหวัดชลบุรี ด้านการติดตามประเมินผลประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น เทศบาลตำบลอ่างศิระ ควรจัดระบบสหกรณ์ในเทศบาลในการรับซื้อขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยให้หลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม เช่น โรงเรียน โรงงาน ในการดำเนินงานทุกขั้นตอนพร้อมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานเดือนละครั้ง
2. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตามสี่แยก ในชุมชน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมกับเทศบาล
3. ฝึกอบรมผู้นำชุมชนเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชน ให้ผู้นำชุมชนไปเผยแพร่แก่ประชาชนในชุมชนของตนเอง รวมกลุ่มในชุมชนเพื่อร่วมกันปรับสภาพแวดล้อมในชุมชนให้ดีขึ้น และสามารถแข่งขันกับชุมชนอื่น ๆ ได้
4. กำหนดวันดีเดย์เชิญชวนให้ผู้นำชุมชน ประชาชน พร้อมใจกันทำความสะอาดชุมชนของตนเอง อย่างน้อยปีละ 2 - 3 ครั้ง ในวันสำคัญ เช่น วันที่ 12 สิงหาคม วันที่ 5 ธันวาคม เพื่อพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนของตนให้สะอาด

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ศึกษาทัศนคติและ การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนต่อการคัดแยกขยะ เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการทำงาน

2. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนเชิงคุณภาพเพื่อทราบถึงกระบวนการการกำจัดขยะ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาในการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธีเหมาะสมก่อให้เกิดการป้องกันปัญหาขยะได้ในอนาคต